

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΜΑΙΤΕΡΑΙΩΚ

II

Τρίαντα χρόνια ἐγύρευα, ἀδερφοῦλες μου,
ποῦ τάχα εἶνε κρυμμένη ;
Τρίαντα χρόνια ἐγύριζα, ἀδερφοῦλες μου
κι' ὅλο ζῆμον μακροσμένη.

Τρίαντα χρόνια ἐγύριζα, ἀδερφοῦλες μου,
κοπῆχαν τὰ ὑπατά μου,
Ἄλλοι! παντοῦ θροσκόναν, ἀδερφοῦλες μου,
μὰ πάντα ξέμακρά μου.

Ξεποδεθῆτε τώρα περὶ, ἀδερφοῦλες μου,
σιμώνει ἡ μύρη ὦρα,
Τὸ βράδυ ξεψυχᾷ τώρα, ἀδερφοῦλες μου,
πονεῖ ἡ ψυχὴ μου τώρα.

Δεκίτη χρόνων φθάσας, ἀδερφοῦλες μου,
μακρὰ ἀπὸ 'δῶ μισέψτε,
Νά, τὸ ραβδί μου πάρτε το, ἀδερφοῦλες μου,
τόχα καὶ σεῖς γυρέψτε.

ΑΓΙΣ-ΘΕΡΟΣ

ΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟΝ

ΤΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΤΙ ΕΓΓΡΑΨΑΜΕΝ ΚΑΙ ΤΙ ΑΠΕΚΑΛΥΨΘΗ

ΜΠΑΚΑΛΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ

Εἰς τὸ ὄν φύλλον τοῦ «Νουμά» γράφοντες περὶ
τοῦ μονοπωλίου τῶν διδακτικῶν βιβλίων, ἀπεκα-
λύψαμεν μετὰ ἄλλων καὶ τὰ ἐξῆς :

— «Υπόθετε πῶς ἐγὼ συγγράφω ἓνα διδακτικὸ βι-
βλίον, ἀλλὰ τυχόντως ἐπορθαίμην καὶ μίαν ἀνωτέραν
δημοσίαν θέσιν, τμηματάρχου τοῦ ὑπουργείου τῆς Παι-
δείας, ἐπιθεωρητοῦ τῶν σχολείων κλπ. Κατὰ τὸν Νόμον,
συγγραφεὺς ἡ ἐκδότης διδακτικῶν βιβλίων, δὲν ἔμπορεῖ νὰ
καταλάβῃ τοιαύτην θέσιν. Τί γίνεται ἐν τούτοις ; Συγ-
γράψω τὸ βιβλίον, ἀλλὰ τὸ ὑποβάλλω εἰς τὸν διαγωνισμὸν
ὕπὸ ψευδώνυμον. Ἀπλῶς τὸ ὑποβάλλω ὡς ἔργον
ἐνὸς συγγενοῦς ἢ ἐνὸς φίλου μου, ὁ ὁποῖος ἔμ-
πορεῖ ἀξιώλογα νὰ μὴν εἶνε καὶ διδάσκαλος,
ἀλλὰ καὶ ΜΠΑΚΑΛΗΣ ὁ ὄν. Τὸ βιβλίον μου ἐγκρί-
σεται. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἄρκει. Πρέπει νὰ εἰσχωρῇ καὶ εἰς
τὴν ἀναγκαστικὴν κυκλοφορίαν. Ἐξῶ ἔρχεται ἄλλη δου-
λειά».

ΠΡΟΤΥΠΟΝ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ,

ΑΓΓΕΛΟΥ ΤΑΝΑΓΡΑ

Ο ΑΡΡΑΒΟΝ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

πιστεύεις εἰς αἰσθημάτα αἰώνια, εἰς ἥρωας μυθιστο-
ρημάτων !...

Ἄλλοι μόνον ἀγαπητὴ μου!.. δὲν εἶνε ὅμως τὰ
πράγματα ὅπως φαντάζεσαι, ἄκουσε ἐμέ, ἡ ὁποία
εἰμαι μεγαλύτερα σου, σύζυγος, καὶ ἥδη μήτηρ.

Μὴ παραφέρεσαι ἀπὸ ἰδανικά, διότι καταπίπτουν
ταχύτατα, καὶ τότε ἡ πραγματικότης εἶνε πολλὴ
σκληρὰ !

Ἐάν ἐγνώριζες ἐκ τοῦ πλησίον τὸν ἥρωά σου,
θὰ ἐβλεπες ἴσως, ὅτι δὲν εἶνε ἡ κανεὶς κοινὸς θνη-
τός, ἀπογυμνωμένος ὅλων τῶν φωτοστεφάνων μὲ τὰ
ὁποῖα τὸν ἐκόσμησες.

Μόλις τὸν εἶδες καὶ τοῦ ἔδωσες ὅλην τὴν καρ-
δίαν σου, ὅλην τὴν ἀγάπην καὶ ὅλην τὴν περιπά-
θειαν ἡ ὁποία ὑπάρχει εἰς τὴν ψυχὴν σου. Ὅπως

Τὸ χθεσινὸν «Σκρίπ» ἐπεβεβαίωσε τοὺς λόγους
μας. Ἀπεκάλυψεν ὅτι ὁ ἐν Τρικκάλαις ἐπιθεωρη-
τὴς τῶν Δημ. Σχολείων Σ. Τσιμέας ἀπέστειλλεν
εἰς τοὺς διδασκάλους τῆς δικαιοδοσίας του τὴν
ἐξῆς χαρακτηριστικωτάτην ταυτόσημον καὶ ἰδιό-
χειρον ἐγκύκλιον :

«Πρὸς τὸν γραμματοδιδάσκαλον Δουσίκου Κ. Πα-
παγεωργίου.

Συνιστῶμεν ὑμῖν ὡς εὐμέθοδα τὰ διδακτικὰ βιβλία τοῦ
Χ. Παπαμάρκου καὶ Θ. Ἀποστολοπούλου.

Ἐπιθυμοῦμεν ὅμως πολὺ, ἵνα εἰσχωρῶσιν εἰς τὰ scho-
λεῖα Σας ἡ γραμματικὴ Π. Πετρούλια καὶ ἡ γεωγραφία
Π. Πετρούλια, ἅπερ ἐλπίζομεν ὅτι θὰ εὖρωμεν εἰσηγμένα
ἐν τῷ σχολείῳ σας κατὰ τὴν προεσχῇ ἐπιθεώρησιν.

Ἐν Τρικκάλαις τῇ 12 Αὐγούστου 1902

Ὁ Νομαρχιακὸς ἐπιθεωρητὴς

Σ. Τσιμέας»

Καὶ προσθέτει τὸ «Σκρίπ» :

«Οἱ καταγγέλλοντες τὰ ἀνωτέρω σκάν-
δαλα ἀνέφερον συνάμα εἰς τὸν κ. Κολυβάν ὅτι

ἂν ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ ἀναφερόμενος ὡς συγγραφεὺς
διδακτικῶν βιβλίων Π. Πετρούλιας εἶνε . . .
ΠΑΝΤΟΠΩΛΗΣ εἰς τὸ χωρίον Ἐρημόταγρον
τῶν Θηβῶν, ὅτι δὲ ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός
του καὶ ὡς μὴ γνωρίζων γράμματα δὲν ἦτο
εὐκολὸν νὰ γίνῃ . . . συγγραφεὺς !

Συνεπέρανον δὲ ὡς ἐκ τούτου, ὅτι ὑπὸ τὸ
ὄνομα αὐτὸ ἐκρύπτετο ὁ ἀδελφὸς τοῦ Π.
Πετρούλια, Ἡλίας Πετρούλιας ἀνώτερος
ὕπαλληλος ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Παι-
δείας, ὅστις κατὰ τὸν νόμον δὲν δύναται νὰ
εἶνε ὑπάλληλος ἅμα καὶ συγγραφεὺς διδακτι-
κῶν βιβλίων».

Τὰ σχόλια ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω σκανδάλου ζητή-
σατέ τα εἰς τὸ προαναφερθὲν ἄρθρον μας.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΛΑΤΕΙΩΝ

ΔΙΑΤΙ ΑΝΘΙΣΤΑΤΑΙ Ο ΔΗΜΟΣ

ΟΧΙ Ο ΝΟΜΟΣ ΑΛΛΑ ΤΑ ΚΟΥΚΙΑ

ΠΟΣΑ ΘΑ ΕΚΕΡΔΙΖΕ ΚΑΙ ΠΟΣΑ ΧΑΝΕΙ

ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΔΗΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΝ

—Η ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Τὸ ζήτημα τῆς ἐνοικιάσεως τῶν πλατειῶν ἀπη-
σχόλησε τὸ Δημ. Συμβούλιον καὶ πάλιν, μίαν κατὰ
τάς τελευταίας συνεδριάσεις του. Δὲν εἶνε ὅμως
νέον καθολοκληρίαν τὸ ζήτημα αὐτό. Κάθε λίγο καὶ
λιγὰκι ἐρχεται εἰς τὸ Συμβούλιον καὶ πάντοτε ἀπορ-
ρίπτεται πανηγυρικῶς, διότι οἱ περὶ τὸν κ. Δημαρχον
ἐπιμένουν ὅτι διὰ τὰ ἐνοικιασθῶν παρὰ τοῦ Δήμου
αἱ πλατεῖαι πρέπει προηγουμένως νὰ ψηφισθῇ εἰ-
δικὸς νόμος ἀπὸ τὴν Βουλὴν.

Κατὰ τὸν Δημ. Σύμβουλον κ. Πούμπουραν, ὁ
ὁποῖος εἶνε καὶ ὁ εἰσηγητὴς τοῦ ζήτηματος καὶ
ὁ φανατικὸς ὑποστηρικτὴς του, τοιοῦτος νόμος δὲν
ἀπαιτεῖται. Ἀπαιτεῖται μόνον καλὴ θέλησις, καὶ ἡ
καλὴ θέλησις, φαίνεται, λείπει καὶ θὰ ἐξακολουθῇ
νὰ λείπῃ διὰ λόγους τοὺς ὁποῖους μόνον ὁ κ. Δῆ-

μαρχος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν εἶνε εἰς θέσιν νὰ γνω-
ρίζουν.

Ὅταν πρὸ τριῶν ἐτῶν εἰσῆχθη τὸ πρῶτον εἰς
τὸ Δημ. Συμβούλιον τὸ ζήτημα τῆς ἐνοικιάσεως
τῶν πλατειῶν, ὁ κ. Δῆμαρχος τὸ ἀπέκρουσεν ὑπο-
στηρίζας ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ παρουσιασθῶν ἐνοι-
κιασταί.

Καὶ ὅμως ἐνοικιασταὶ παρουσιάσθησαν ἀμέσως,
μόλις ἐδημοσιεύθη τότε εἰς τὰς ἐφημερίδας ἡ
εἰδήσις.

—ΤΙ ΕΠΡΟΤΕΙΝΑΝ ΚΑΙ ΤΙ ΕΠΡΟΣΦΕΡΑΝ

Μετὰ ἐξ ἀκριβῶς μῆνας ὁ κ. Πούμπουρας πα-
ρουσίασεν εἰς τὸ Δημ. Συμβούλιον μίαν αἴτησιν
ἐπὶ χαρτοσήμου ὑπογεγραμμένην ἀπὸ τὸν ἐνοικια-
στὴν τοῦ Ἀναψυκτηρίου τοῦ Ζαππείου κ. Βασ. Ρη-
γον καὶ ἀπὸ τὸν τότε ἐνοικιαστὴν τοῦ Παγχείου
καφενεῖου.

μου γράφεις ἤρκεσαν διὰ τοῦτο ὀλίγαι λέξεις εἰς
γλῶσσαν ξένου, μία ἐμφάνισις ἐν ἐπισήμῳ στολῇ,
καὶ ὀλίγαι ὥραι ἀναμονῆς ὑπὸ τὸν ἐξώστην σου.

Πολὺ ὀλίγον πρᾶγμα . . . σὲ βεβαίω!

Ἄκουσε ἐμέ ἥτις γνωρίζω πολὺ καλὰ αὐτοὺς
τοὺς κυρίους ναυτικούς, ἐνεκὰ τῆς τακτικῆς σχεδὸν
διαμονῆς μου εἰς τὸ Τουλὼν κατὰ τὸ θέρος.

Πολὺ σπανίως εὐρίσκει τις μετὰ αὐτῶν αἰσθη-
ματὰ σοφὰ καὶ διαρκῆ, ὅλοι εἶνε ἐπιπόλαιοι, ἀψί-
κοροι...καὶ ἀρκεῖ ἐν ταξιδίῳ διὰ νὰ λησμονήσουν
τοὺς μεγαλητέρους ὄρκους των.

Δι' ὅλους ἡ ἀληθευτέρα ἐρωμένη εἶνε ἡ θά-
λασσα, αὐτὴν δὲν τὴν λησμονοῦν ποτέ.

Ἰσως αὐτὴ νὰ ἔχῃ κανὲν θέλητρον τὸ ὅποιον
νὰ τοὺς παρασύρῃ τὸσον ἀκατασχέτως, καὶ νὰ τοὺς
ποτίξῃ τὸ ὕδωρ τῆς λήθης τῶν ἀρχαίων Ἑλλή-
νων σου.

Εἶνε τέλος, εἶδος θαλασσιῶν πτηνῶν, αἰωνίως
περιπλανωμένων ἀπὸ ἀκτῆς εἰς ἀκτὴν, ἀπὸ θα-
λάσσης εἰς θάλασσαν, τὰ ὁποῖα εὐρίσκουσι τὴν εὐ-
τυχίαν σήμερον ἐδῶ αὔριον ἐκεῖ. λησμονοῦντες τὴν
χθὲς, ἐν' ἀπολαύσει τὴν σήμερον.

Θὰ σοῦ προεῖπω ἐγὼ τὸ εἰδύλλιον σου κατὰ
γράμμα, καὶ μὴ με νομίσης μάντιδα κκεκῶν.....

Ἐκαμὲς βεβαίως ἐντύπωσιν εἰς τὸν κύριον αὐ-
τόν, τοῦτο δὲν τὸ ἀρνοῦμαι, ἀλλὰ δὲν ἦτο δυνατόν

καὶ νὰ εὐρεθῇ ἄνθρωπος εἰς τὸν ὅποιον νὰ μὴ ἀρέσῃ
ἡ Μυοσωτὶς μου.

Διὰ μερικὰς ἡμέρας ἐπλήρωσας τὴν ζωὴν του,
μόλις εὕρισκε καιρὸν ἔτρεχε νὰ καθήσῃ ὑπὸ τὸν
ἐξώστην σου, συνεκινεῖτο ὅταν σ' ἐβλεπε, ...καὶ τὴν
στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως, τεθλιμμένος καὶ μελαγ-
χολικὸς ἐξ ἐνὸς ἀκόμη εἰδυλλίου τὸ ὅποιον ἀπέ-
θνησκεν εἰς τὸν ναυτικὸν τοῦ βίου, σοῦ ἔγραψε τὰς
ὥραιάς, δὲν τὸ ἀρνοῦμαι—αὐτὰς γραμμάς.

Εἶσαι βεβαίως ὅμως, ὅτι ἐδαπάνησε καὶ αὐτὸς
τόσας σκέψεις καὶ τόσα αἰσθημάτα ὅσα σὺ ;...

Εἶσαι βεβαίως ὅτι ἥδη δὲν εἶσαι δι' αὐτὸν μα-
κρυνὴ ἀνάμνησις, ἡ ὁποία αὔριον θὰ σθεσθῇ εἰς τὰς
διασκαδάσεις τῆς πρώτης προσορμίσσεώς των ;

Ἐγὼ εἰμαι πεπεισμένη, καὶ θὰ ἴδῃς τὴν ἀλή-
θειαν τῶν λόγων μου ἐπίσης δὲ εἰμαι πεπεισμένη
ὅτι ἐντὸς ὀλίγου καὶ σὺ θὰ λησμονήσῃς τὸν παρο-
δικὸν πυρετὸν τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, θὰ θεωρήσῃς τὰ
συμβάντα ὡς κοινὴν σύμπτωσιν, καὶ τότε θὰ σοῦ
εὖρωμεν ἓνα καλὸν σύζυγον ἐκ τῆς ὥραιάς μας
Γαλλίας, ὅστις θὰ σὲ καταστήσῃ ὅσον ἐνεστὶ ἐπὶ
τῆς γῆς εὐτυχῇ!...

Λοιπὸν θέλεις τὰς τελευταίας συμβουλὰς τῆς
Αἰμυλίας σου ; Ἄφησε τὰ ὄνειρα τῶν σχολιακῶν
θρανίων, τοῦ καιροῦ ὅτε εἰμεθα ἀκόμη εἰς τὰς Οὐρ-
σολίνας καὶ ἐπλάττομεν κόσμους ἰδικούς μας. Τὰ